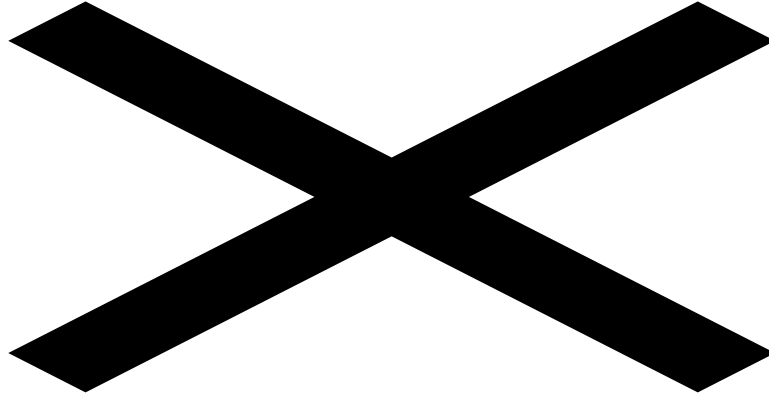

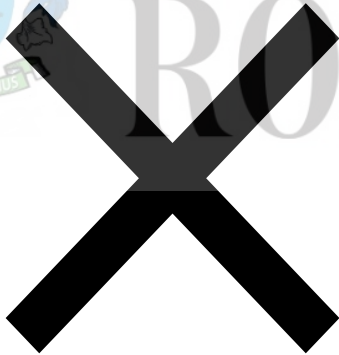
MUZEUL DE ISTORIE SI ARHEOLOGIE DIN TULCEA

INTRODUCERE

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*

Fenomen al conștiinței sociale, muzeul este imaginea obiectivă a conștiinței de sine a colectivității, a valorii sale, a locului și rolului pe care îl deține în raport cu alte comunități, este conștiința contribuției sale la cultura și progresul umanității.

Muzeul concretizează această imagine prin mijlocirea exponatelor, expoziția muzeală reprezentând mijlocul principal de comunicare cu societatea. În prezent, muzeul acționează ca o instituție interdisciplinară, folosindu-și la maximum întregul patrimoniu. Muzeul contemporan tinde spre o multiplicare a funcțiilor sale, fie în corelație cu alte instituții de profil, științifice sau culturale, fie cu alte domenii conexe. O serie întreagă de aspecte, cum ar fi: informatizarea, mediatizarea, interdisciplinaritatea și documentarea muzeală, impune azi, mai mult ca oricând, integrarea unităților mici în mari complexe muzeale, o centralizare în muzee mixte, zonale și județene, sau în instituții similare Institutului de Cercetări Eco-Muzeale din Tulcea, deocamdată un unicat în rețeaua Ministerului Culturii din România. În România, unde colecțiile muzeale s-au alcătuit, în cea mai mare

parte, ca urmare a cercetărilor științifice, muzeele au rolul de a studia, conserva și prezenta publicului, în condiții optime, patrimoniul constituit. În acest sens, un muzeu de istorie folosește elementele caracteristice zonei în care își desfășoară activitatea, pornind de la specificitatea patrimoniului respectiv. Expoziția sa de bază reunește cele mai importante valori muzeale, prezentate cronologic și tipologic.

LOCALIZARE

Muzeul de Istorie și Arheologie din Tulcea se află într-un vast complex arheologic și istoric, actualmente grădină publică, aparținând domeniului public al municipiului Tulcea. Această grădină publică, de aprox. 5 ha, care, în prezent acoperă anticul oraș Aegyssus, a fost deschisă publicului tulcean în prezența familiei regale, la 2 mai 1904, cu ocazia inaugurării Monumentului Reanexării Dobrogei.

Împreună cu ruinele vechiului Aegyssus, scoase la lumină prin cercetări arheologice efectuate în anii 1971-1982 ; 1995-1997, și cu măreția monumentului închinat de locuitorii orașului Tulcea eroilor Războiului de Independență, operă a artiștilor Giorgio Vasilescu și C-tin Bălăcescu din anii 1897-1899, refăcut în anii 1976-1977, muzeul oferă vizitatorilor imaginea sugestivă a trecutului istoric al teritoriului de la gurile Dunării.

SCURT ISTORIC

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*

Prima clădire a Muzeului de Istorie și Arheologie din Parcul Monumentului a fost realizată în anii 1968-1974, prin adosarea și suprapunerea unor construcții noi pe elemente deja existente, care au impus concentrarea fluxului muzeal spre o sală mare, centrală, cu iluminat zenital.

Expoziția permanentă, inaugurată în septembrie 1975, a fost un succes.

Acest succes de public se datora, în primul rând, noutății domeniului abordat, apoi atractivității parcului, transformat la vremea respectivă, prin amenajări interioare, cu alei și ronduri cu flori și cu sistem propriu de irigație, într-o veritabilă grădină publică.

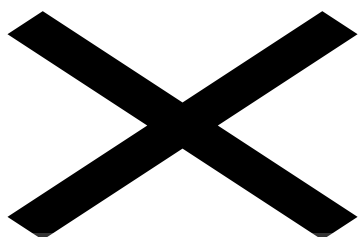
Expoziția de bază a muzeului aborda, în context național, o tematică legată de formarea poporului în zona gurilor Dunării și avea un pregnant conținut științific, fiind realizată pe baza criteriilor muzeologiei moderne: cronologic, tipologic, sistematic și problematic. Noutatea expunerii consta în etalarea pe verticală a exponatelor, folosindu-se vitrine cu fundal din casetoane cu grosimi și planuri diferite, care permiteau atât poziționarea unui număr mare de piese, dintre cele mai diverse categorii de materiale, dar, mai ales, o abordare și o prezentare sistemică a descoperirilor arheologice.

În 1978, cu ocazia sărbătoririi centenarului revenirii Dobrogei la Țară, a fost terminat cel de-al doilea pavilion al muzeului, clădire în care a fost extinsă expunerea muzeală, prin organizarea expoziției de istorie modernă și contemporană.

În anul 1996, în urma reamenajării și modernizării noului pavilion, a survenit o nouă reorganizare a expoziției de bază. A fost schimbat fluxul muzeal, expoziția fiind gândită ca o prezentare unitară a arheologiei spațiului nord-dobrogean. Expunerea ținea seamă de principalele situri arheologice în care s-au făcut cercetări relevante pentru arheologia epocii clasice, bizantine și medievale.

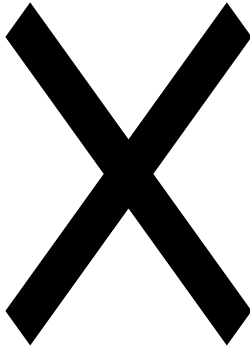
Prin modernizarea noului pavilion, s-au creat spații multifuncționale destinate relațiilor cu publicul. În anul 2007, în urma lucrărilor de reabilitare a clădirii vechiului pavilion muzeal, expoziția de bază a căpătat forma actuală.

STRUCTURA PATRIMONIULUI

Muzeul de Istorie și Arheologie din Tulcea deține în prezent un bogat patrimoniu, realizat, în special, prin cercetări arheologice efectuate în siturile din nordul Dobrogei. MIA Tulcea și-a creat, după 1990, puternice baze arheologice la Murighiol, Jurilovca, Telița, Isaccea și Slava Rusă, continuând cercetările pe mai vechile șantiere de la Babadag și Nufăru și deschizând noi șantiere la Luncavița, Ostrov și în Deltă. În patru decenii de activitate, acest patrimoniu a depășit 100.000 de piese muzeale, în cea mai mare parte arheologie, documentar istoric și numismatică. Dinamica creșterii patrimoniului muzeal constituie un indicator principal al eficienței activității de cercetare științifică și a activităților permanente de înregistrare, evidență și conservare a fondului documentar. MIA Tulcea dispune de un patrimoniu arheologic de o mare valoare științifică și estetică, cu o încărcătură emoțională deosebită, descoperiri științifice în care se regăsesc toate epocile istorice ale Antichității și ale Evului Mediu. Patrimoniul arheologic al muzeului se compune din numeroase colecții ceramice din pre și proto-istorie: din neolitic și din epoca metalelor (pe teritoriul județului Tulcea aflându-se așezările eponime ale culturilor Hamangia, Babadag și aspectul cultural Celic-Deré); din epoca romană și romano bizantină, din epoca medie bizantină și din evul mediu (vezi numeroasele cetăți de pe linia Dunării: Beroe, Troesmis, Arrubium, Dinogetia, Noviodunum, Aegyssus, Nufăru, Halmyris; și din zona lagunară a lacului Razim: Enisala și Argamum). Acest patrimoniu cuprinde colecții de piese vestimentare și obiecte de podoabă, arme și unelte, din toate epocile istorice, piese sculpturale, bronzuri romane figurate (cu două piese unicat), obiecte paleocreștine și creștine de epocă medie bizantină, numeroase tezaure, de semne premonetare și de monede, din antichitate și până în epoca modernă; obiecte legate de începuturile prelucrării metalelor, ale metalurgiei cuprului în eneolitic și ale fierului în pragul mileniului I a.Chr.; truse de obiecte ceramice cu caracter magic din prima epocă a fierului; tipuri de morminte din epoca bronzului și din epoca fierului; unica copie fidelă a tezaurului princiar de la Agighiol; tipuri de construcții din mediul rural roman, din ferme de tip villa rustica, din sate romane-vici, și din sate autohtone; numeroase și variate tipuri de înmormântare de epocă romană, unele cu inventar de excepție; obiecte paleocreștine aparținând unor construcții de cult creștin; piese rare de lapidariu; brățări de sticlă și ouă smălțuite descoperite în morminte de epocă bizantină medie; obiecte de tradiție bizantină, provenite din necropole medievale românești,

cercetate în nordul Dobrogei.

Muzeul tulcean deține piese de o inestimabilă valoare științifică și documentară, unele dintre ele unicate în ansamblul patrimoniului cultural național. Menționăm, în acest sens: două truse magice din prima epocă a fierului, descoperite la Garvăn/Mlăjitul Florilor; unica copie a tezaurului princiar de la Agighiol; inscripția și sicriul din lemn al martirilor din cripta de la Niculițel. MIA Tulcea dispune de cel mai important tezaur european de monede tătărești, compus din 23.440 dirhemi sau aspri din argint, emisiuni ale hanilor Hoardei de Aur de la sfârșitul sec. al XIII-lea; 103 lingouri de argint, 195 monede de aur bizantine (hyperperi), cinci bijuterii din aur și argint, două vase de aramă și trei ulcioare ceramice. Acest tezaur fabulos, descoperit pe colinele de nord-est ale localității Mihail Kogălniceanu, pe dealurile Uzum Bair, este expus în sălile Tezaurului nord-dobrogean ale MIA Tulcea. MIA Tulcea administrează și are în studiu mai multe monumente, a căror prezentă, în expunerea muzeală, este absolut definitivă pentru vizitator.

Enumerăm: tell-ul gumelnițean de la Luncavița; așezările hallstatt-iene fortificate de la Babadag și Jijila; orașul greco-roman Orgame/ Argamum, de lângă Jurilovca, cu necropola grecească; cetatea și necropola tumulară de la Noviodunum (Isaccea); bazilica paleocreștină de la Niculițel; cetatea Halmyris, de la Murighiol, cu termele și bazilica martirică; cetatea Dinogetia (Garvăn), cu termele romane, cu domus-ul romanobizantin și cu bisericuța bizantină; cetatea Troesmis (Iglița-Turcoaia); marea necropolă romană și bizantină de la Beroe (Piatra Frecăței-Ostrov); orașul Aegyssus (Tulcea); officinaele romane de la Telița - cu caracter metalurgic și de prelucrare a ceramicii; Bisericuța Sf. Athanasie din Niculițel; castelul genovez de la Enisala etc.

Acest patrimoniu bogat, structurat pe câteva compartimente: arheologie, istorie, numismatică și medalistică, permite muzeistic prezentarea celor mai importante valori muzeale. Acestea fac obiectul unor expuneri diferențiate, dar complementare: în săli destinate obiectelor de tezaur, cele de valoare excepțională; într-un spațiu special, destinat lapidariului, piesele de mari dimensiuni; restul în expunerea tematică - Valori ale patrimoniului arheologic național la Gurile Dunării - care reflectă potențialul arheologic și istoric al teritoriului nord-dobrogean.

Dr. VICTOR H. BAUMANN